

Edukační programy pro základní školy II. stupeň (11–15 let)

Umění od gotiky do 19. století – stálá expozice

Místodržitelský palác, Moravské nám. 1a

Expozice soustředí nejcennější exponáty evropského umění ze sbírek Moravské galerie v Brně od 14. do 19. století, je doplněna také o díla zapůjčená z církevního majetku a sbírek dalších institucí. Významné místo zaujímá umění středověku, díla barokních malířů a sochařů moravské a rakouské proveniencí, soubor italského, flámského a nizozemského malířství a umění 19. století v jeho figurální a krajinářské poloze.

Programy zaměřené na skupinovou práci a diskusi.....

Historie • křesťanství

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ)..... • pro 6.–7. ročník ZŠ

SVĚTCI A JEJICH ATRIBUTY Znáte sv. Jiří, sv. Řehoře, sv. Kateřinu, sv. Barboru? Proč byli prohlášeni za svaté? Proč byly právě osudy svatých pro středověké umění hlavním tématem? Znáte některou z legend? Víte, co je atribut a patronát? Při prohlídce se pokusíme najít klíč k rozpoznávání jednotlivých světců a budeme diskutovat o morálních vlastnostech a odvaze v dobách minulých i dnešních.

Výstupy, žák:

- chápe pojmy světec, patron, atribut a jejich roli v křesťanské víře i zobrazování
- vyslechne osudy světců, které vidí zobrazené v expozici
- přiřazuje světcům jejich patronát i atributy

Učivo:

- náboženství ve společnosti
- estetické cítění a vnímání prostředí, národní kulturní dědictví
- poznávací schopnosti a smyslové vnímání

Autoři a díla / část expozice: výtvarná kultura středověku

Historické slohy • gotika, renesance, baroko, umění 19. století

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ)..... • pro 8.–9. ročník ZŠ

UMĚNÍ ŠESTI STOLETÍ Dokážete se zorientovat v historii umění? Umíte určit charakteristické znaky gotiky? Poznáte, čím se liší renesance a baroko? Chcete si své znalosti ověřit při setkání s originálními uměleckými díly? Prohlídka s lektorkou vám pomůže utřídit si své teoretické znalosti z historie a uvést je do souvislosti s konkrétními uměleckými díly. Na závěr ještě poznávací a zábavný test s odměnou pro vítěze.

Výstupy, žák:

- získá orientaci v základní terminologii
- konfrontuje teoretické znalosti s exponáty v expozici starého umění
- naučí se zařadit dílo do doby jeho vzniku

Učivo:

- vztah k umění a jeho vnímání
- kultura a duchovní hodnoty
- vývoj umění od gotiky po 19. století

Autoři a díla / část expozice: umění od gotiky do 19. století

Umělecký žánr • zátiší

• člověk a jeho svět (D), umění a kultura (VV).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

MÍSA PLNÁ OVOCE Víte, co je zátiší a kteří malíři byli největšími mistry v tomto oboru? Je možné dostat při pohledu na obraz chuť na namalované jablko nebo si přát přivonět k namalované květině? Tušíte, ve kterých zemích byl tento žánr nejpopulárnější? V ateliéru si zkusíme vytvořit zátiší, při jeho zobrazení pak můžeme použít různé výtvarné techniky.

Výstupy, žák:

- pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje vlastní vyjádření, která vytvořil, vybral či upravil

Učivo:

- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- vyjádření vizuálních prostředků vnímatelných ostatními smysly

Autoři a díla / část expozice: Jan I. van Kessel, nizozemské malířství 16.–17. století

Umělecký žánr • portrét

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV).....

• pro 7.–8. ročník ZŠ

TVÁŘÍ V TVÁŘ Víte, jaké výtvarné podoby může mít portrét? Co všechno může o člověku prozradit jeho tvář? Proč se snažíme na fotografiích vypadat co nejlépe? Prohlédneme si různé typy portrétů v expozici starého umění. Na základě prohlídky obrazů vytvoříme vlastní portréty podle fantazie i skutečnosti.

Výstupy, žák:

- poznává jednotlivé druhy portrétu, jeho reprezentační funkci
- kombinuje prvky obrazného vyjádření ve vztahu k celku
- aktivně spolupracuje s kamarády při vzájemném portrétování

Učivo:

- prostředky a postupy k vyjádření pocitů, emocí a nálad
- komunikační obsah portrétů a porovnávání vlastních interpretací

Autoři a díla / část expozice: P. P. Rubens, G. Flinck, F. G. Waldmüller

Umělecké řemeslo středověku

• člověk a společnost (D), umění a kultura (VV).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

SCHRÁNKY Víte, co jsou relikviáře, monstrance a ciboria? K čemu se používaly? Co měly za úkol chránit před okolním pozemským světem? Z čeho byly vyrobeny? A také, co svým tvarem připomínaly? Odpovědi najdeme při prohlídce části expozice věnované výtvarné kultuře středověku. V ateliéru si při poslechu středověké hudby vyrobíme schránku určenou pro vzácný obsah.

Výstupy, žák:

- vnímá díla uměleckého řemesla v historickém kontextu doby
- pochopí způsob myšlení středověkého člověka a původ křesťanského rituálu
- aplikuje podobný princip v osobní tvořivé činnosti

Učivo:

- základní umělecko-historická terminologie a křesťanská ikonografie
- charakteristické rysy gotického umění
- vzdělanost a umění středověké společnosti

Autoři a díla / část expozice: výtvarná kultura středověku

Umělecký žánr • krajinomalba

- umění a kultura (VV), člověk a společnost (D, OV), jazyk a jazyková komunikace (ČJ).....
- • pro 8.–9. ročník ZŠ

KRAJINA V OBRAZECH Co vede umělce k zobrazování krajiny? Kdy se stala populární tzv. krajinomalba? Jakým způsobem se díky malířům obraz krajiny proměňoval od nejstarších obrazů přes realistické znázornění až k subjektivnímu zachycení nálady? Proměňuje se i krajina kolem nás? Jaký vliv má na tuto proměnu moderní civilizace? Znáte pojmy ekologie, industrializace, urbanismus? Necháme se inspirovat hudbou k vytváření vlastních krajin a jejich „příběhů“.

Výstupy, žák:

- chápe hlubší význam krajiny ve výtvarném umění
- reflektuje roli krajiny ve formování podoby kultury, která v ní vzniká
- získává hlubší vhled do krajinomalby domácí provenience

Učivo:

- základní ekologické pojmy
- podmínky života, sídla, osídlení a obyvatelstvo
- kulturní a politické prostředí

Autoři představených děl / část expozice: malířství 19. století

.....
Program s prvky dramatické výchovy

Historický sloh • baroko

- umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ).....
- • pro 7.–8. ročník ZŠ

DIVADLO SVĚTA Co spojuje baroko a divadlo? Také máte pocit, že barokní obraz je často jako zachycení velkolepé divadelní scény? Přehnaná gesta, kulisy a osvětlení? Pozemský svět plynule přechází v nadpozemský. Všechno se zdá být v pohybu, nejen postavy, ale i předměty, prostředí. Představa světa jako velkého divadla prochází celou barokní kulturou. Inspirováni obrazy se pokusíme vytvořit dramatické scény – živé obrazy, využijeme při tom gesta, těla, ale také moderní techniku.

Výstupy, žák:

- identifikuje biblické příběhy zobrazené v expozici
- vcítí se do role zobrazených postav
- sleduje výrazy tváře a pozice a postoje zobrazených figur

Učivo:

- alternativní způsoby komunikace, neverbální vyjádření
- schopnost reprodukovat viděné
- trénink smyslového vnímání a zprostředkování viděného

Autoři a díla / část expozice: O. Schweigl, F. A. Maulbertsch, barokní umění